

Abstrakt

Analýza činnosti Lékového informačního centra III.

Autor: Tereza Harazimová

Školitel: PharmDr. Kateřina Malá, Ph.D.

Konzultant: PharmDr. Petra Rozsivalová

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova, Česká republika

Úvod: Lékové informační centrum (LIC) Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Hradec Králové (FaF UK a FN HK) bylo založeno v roce 1994. Hlavní činností LIC je poskytování odborných informací o léčivech – primárně formou odpovědí na lékové dotazy zaslané do centra zdravotnickými profesionály. LIC se v dotazech zabývá veškerou farmakoterapií včetně komplementární a alternativní medicíny (KAM).

Cíl: Cílem práce bylo hodnocení činnosti LIC FaF UK a FN HK v období 2015–2017 prostřednictvím zpětné vazby získané od tazatelů a analýza dotazů týkajících se KAM v období 1994–2017.

Metodika: Zpětná vazba byla získávána od tazatelů, kteří zaslali lékový dotaz do LIC v období 2015–2017, a to prostřednictvím online dotazníku obsahujícího 18 otázek – charakteristika respondentů a jejich povědomí o LIC, spokojenost se službami LIC a část týkající se řešení KAM problémů v praxi. Dále byla provedena analýza databáze LIC v období 1994–2017 zaměřená na lékové dotazy orientované na KAM. KAM dotazy byly vyhledávány na základě znění dotazu nebo kategorie *ATC kód*. Analyzovány byly profese tazatele, region, urgentnost dotazu, charakter dotazu, specifické populační zaměření dotazu, použité odborné informační zdroje a čas potřebný k vyřešení dotazu. Údaje byly zpracovány pomocí deskriptivních statistických metod.

Výsledky: Dotazník hodnotící zpětnou vazbu byl doručen 94 zdravotnickým profesionálům, návratnost byla 40 (42,6 %) dotazníků. O existenci LIC se dozvědělo nejvíce respondentů v období pregraduálního vzdělávání (13; 32,5 %). Většina respondentů (35; 87,5 %) byla s činností LIC naprosto spokojena, především díky detailnímu a dostatečně obsáhlému zpracování odpovědí (16; 40,0 %). Všichni respondenti by služeb LIC využili znovu. Odpovědi na dotazy byly úplně, nebo částečně využity u 37 (92,5 %) respondentů, a to pro konkrétního pacienta či k doplnění vlastních znalostí tazatele. Ve své praxi se s KAM problematikou setkalo 32 (80,0 %) respondentů, přičemž nejčastěji byly KAM dotazy řešeny farmaceuty (24; 57,5 %), převážně veřejnými lékárníky

(16; 40,0 %). Respondenti nejvíce využívali k řešení KAM problematiky běžné internetové vyhledávání (24; 60,0 %) a informační materiály výrobce či distributora (20; 50,0 %).

Celkový počet KAM dotazů v kompletní databázi lékových dotazů byl 205 (z celkového počtu 2204); 126 (61,5 %) KAM dotazů bylo zasláno lékárníky, nejvíce dotazů bylo z Královehradeckého kraje (70; 34,1 %). Průměrný podíl KAM dotazů na celkovém počtu dotazů byl 9,2 %. Nejvíce dotazů bylo řešeno v roce 2003 (26; 12,7 %). Průměrný čas potřebný k vyřešení KAM dotazů byl 141 minut. Největší počet KAM dotazů se týkal indikací a kontraindikací KAM (58; 28,3 %). Nejvíce využívanými informačními zdroji byly Micromedex (107; 52,2 %), AISLP (100; 48,8 %), Medline (100; 48,8 %), monografie Martindale (48; 23,4 %). Z dalších informačních zdrojů byly nejčastěji využívány internetové vyhledávače (31; 24,8 %).

Závěr: Služby poskytované LIC FaF UK a FN HK byly respondenty hodnoceny veskrze pozitivně a všichni respondenti by těchto služeb využili znovu. Počet KAM dotazů klesá, nicméně podíl KAM dotazů na celkovém počtu lékových dotazů byl v posledních letech nad průměrem. V souladu s dotazníkovým šetřením i z databáze je patrné, že typickými tazateli KAM dotazů byli lékárníci z Královehradeckého kraje. Nejčastěji se pak KAM dotazy týkaly indikací a kontraindikací léčiv a při řešení KAM dotazů byly více využívány obecně zaměřené odborné informační zdroje o léčivech než zdroje zaměřené konkrétně na KAM.